

[Acasă](#) / [Știrile 60m.RO](#) / [Magazin](#) / [ISTORIE](#)

ISTORIE

Rușii au deportat zeci de mii de români din Basarabia: 75 de ani de la cel mai mare val de deportări staliniste (5-6 iulie 1949)



Cimpoi Adrian Ultima actualizare 05/07/2024 0 1.430 7 minute de citit



În noaptea de 5 spre 6 iulie 1949, regimul sovietic comunist a deportat zeci de mii de familii de țărani basarabeni, inclusiv femei, copii și bătrâni. Averile lor au fost acaparate de regimul bolșevic. Operațiunea Sud a fost apogeul terorii în masă în Basarabia.

Vă prezentăm mai jos mai multe mărturirii despre acele zile (sursa [Timpul.md](#))

Peste 40 de mii de români din RSS Moldovenească au fost deportați în regiunile periferice ale URSS. Pentru a „îndeplini planul” de deportări și a raporta partidului comunist despre realizarea întocmai a poruncilor, NKVD-iștii au aplicat toate măsurile de constrângere. Ulterior, ei au întocmit rapoarte în care enumărau cazurile de aplicare directă a forței, prin împușcarea celor care au opus rezistență, dar și unele incidente neplăcute care s-au produs în timpul Operației „Iug” – abuzuri, tentative de viol și beții la care s-au dedat călăii.

Fragmentele pe care le publicăm mai jos sunt luate din rapoartele întocmite de Iosif Mordoveț, ministrul Securității de Stat (MSS) al RSS Moldovenești, sau venite la Securitate pe numele acestuia.

Împușcați, pentru că au opus rezistență

„În satul Răculești, r-l Susleni, în timpul ridicării, culacul Rojco G. F. a opus rezistență. A încercat să aplice unui soldat o lovitură cu un obiect de fier, a fost rănit din a doua împușcătură (prima a fost în aer). Soldatul Șaghibulin l-a împușcat pe Rojco, care în drum spre spital a murit din cauza hemoragiei.

Concluzie: Șaghibulin a aplicat legal arma”.

„În noaptea de 6 spre 7 iulie, în scopul reținerii culacilor care se ascund în satul Ceciuleni, r-l Strășeni, a fost organizată o razie. În încercarea de a fugi spre pădure, după trei preîntâmpinări verbale, a fost împușcată minora, de 15 ani, Bodrug P. P. Concluzie: Arma a fost aplicată corect”.

„Pe căi operative, de la secția Strășeni a Ministerului Securității a parvenit informația că în măcăcinii satului Greblești se ascunde un grup de culaci de 11 persoane care au fugit de deportare. Grupa operativă a reținut patru culaci. În timpul reținerii, din imprudență a fost împușcat Sârga V. A., locuitor al raionului Brăviceni”.

„Pe căi operative, de la agentura secției Strășeni a Ministerului Securității am fost informați că în pădurea din satul Lozova se ascund culaci fugari. Grupa operativă trimisă pe data de 7 iulie pentru a verifica informațiile a descoperit câțiva culaci. În timpul reținerii, în încercarea de a evada, a fost ucis locuitorul Dimitrov I. V.”.

„Deoarece, la momentul începutului operației (deportărilor) în satul Gura Galbenei, r-l Cimișlia, n-au fost găsite acasă peste 40 de persoane care urmau a fi deportate,

lucrătorul operativ care executa deportarea a dispus cercetarea viilor. În timpul verificării, a fost găsit un bărbat care a încercat să fugă. Ajuns din urmă, acesta a încercat să-l lovească pe căpitanul Buleac cu toporul. Buleac l-a împușcat în picior și a constatat că cel rănit era Stratilo S. L., locuitor al satului Gura Galbenei și nu figurează în lista deportaților”.

„În satul Cosăuți, r-l Soroca, culacul Criștali a refuzat să deschidă ușa. Șeful grupei operative, loc. major Vazirski a pătruns în casă prin geam. Criștali, doborând soldatul din ușă, a încercat să fugă în livadă. După el au încercat să fugă soția și copilul. La somări și împușcături de avertizare, Criștali nu s-a oprit și a fost grav rănit”.

„Culacul Macar Bodean, din satul Carahasani, r-l Olănești, în timpul ridicării familiei sale, se afla ascuns la moară. Găsit de grupa operativă, M. Bodean a opus rezistență, a încercat să tragă din pușca de vânătoare. În rezultatul măsurilor operative, Bodean M. a fost imbarcat în tren”.

„La 6 iulie, în timpul ridicării familiei, activista sectei inokentiști Cojuhari A. I., locuitoare a satului Băneștii Noi, r-l Telenești, a opus rezistență. Când Cojuhari a fost anunțată despre deportare, ea a luat arma de vânătoare și a îndreptat-o asupra soldatului Gordinski. La nenumăratele preîntâmpinări făcute de Gordinski pentru a lăsa arma, Cojuhari nu s-a conformat, iar Gordinski, după câteva focuri de avertisment, a împușcat-o pe Cojuhari.

Concluzie: Gordinski a aplicat legal arma”.

„În satul Ungheni, culacul Popovici G. M., supus deportării, a fost găsit în podul casei. În timpul căutărilor, Popovici a tras din arma de vânătoare și, folosindu-se de un moment de descumpănire de care au dat dovadă soldații, s-a ascuns, de la deportare, împreună cu soția”.

„În timpul efectuării operației în satul Cărpineni, culacul Ungurean a încercat să iasă din convoi. Chiar și după patru împușcături de avertizare, Ungurean nu s-a oprit, fiind rănit grav, iar peste câteva ore a murit în spital”.

„În timpul efectuării operației în satul Ghiduleni, r-l Chiperceni, culacul Cuiban I. A. a încercat să fugă. Măsurile de preîntâmpinare n-au dat rezultat, iar Cuiban a fost împușcat. Materialele sunt transmise comandantului de batalion maiorului Iakușev pentru cercetare”.

„La ridicarea din 6.07.1949 în satul Cunicia, r-l Cotiujeni, culacul Jerebțov a încercat să opună rezistență. Responsabilul de efectuarea operațiunii, lucrătorul operativ I-a însărcinat pe sergentul inferior Sukinov să-l ducă pe Jerebțov la primărie. În drum spre primărie Jerebțov a fugit și, în pofida avertizărilor verbale și din armă, Jerebțov a continuat să fugă. Sergentul inferior Sukinov, în conformitate cu Statutul militar, l-a împușcat pe Jerebțov răbindu-l. Glonte i-a străpuns abdomenul. La 7 iulie Jerebțov a decedat la spital”.



Tentative de viol și beții ale călăilor

„La 7 iulie 1949, sergentul Sosnin, din unitatea maiorului Șumkin, s-a îmbătat în cantina Combinatului deservirii publice din Cimișlia și cu scopul de viol a încercat să o tragă într-o cameră separată pe soția șoferului Comitetului raional de partid. Ea a început să strige. La strigătele ei s-au adunat lucrătorii comisariatului militar. Sosnin a scos pistolul și a încercat să împuște, însă încărcătura fusese anterior extrasă din pistol de către camarazii săi, așa încât nu a reușit să împuște. Sosnin este arestat”.

„La 6 iulie, în timpul transportării celor deportați, lângă satul Pașcani, r-l Criuleni, mașina s-a răsturnat în răpă. În rezultatul accidentului rutier a decedat culacul Borcari I. S. și a fost grav rănită soția lui. Soldații și personalul operativ nu au suferit”.

„La 6 iulie a.c. în satul Cotova, r-l Zgurița, a avut loc un accident al mașinii „Studebaker”. Șoferul unității militare Kașkevici, la intrarea în sat nu a reușit să facă curba, a tamponat colțul unei case, a spart peretele, în rezultat a fost strivită mort Răilean L. . care se afla în casă, iar Răilean M. I. și Zagorca Z. A. care se aflau lângă perete au fost grav rănite și sunt transportate la spital. Cei ce se aflau în ataș – 15 persoane, 4 soldați, ofițerul și șoferul nu au suferit.

Ancheta este efectuată de conducerea unității”.

„În regiunea satului Romanovca, r-l Romanovca, la 7 iulie a.c., ora 12.00, a avut loc un accident al mașinii Armatei Sovietice, condusă de șoferul Alexeev M.G. Accidentul s-a produs ca rezultat al faptului că șoferul și cei doi lucrători operativi erau în stare de ebrietate. În rezultatul accidentului, cei aflați în ataș – sergentul inferior și trei soldați au suferit leziuni corporale ușoare, iar soldatul Voronțov – fractură la piciorul drept”.

„În timpul operațiunii de deportare în r-l Orhei a avut loc un accident rutier. Șoferul mașinii, soldatul unității nr. 03660 Șabanov, deplasându-se la locul predării celor deportați, necunoscând drumul, din cauza vitezei excesive nu a reușit o curbă și s-a lovit de o grămadă de pietre. În urma impactului au fost aruncate din ataș două femei supuse deportării și un soldat. Una din femei a murit peste o oră, ceilalți au suferit leziuni ușoare”.

„La 8 iulie, soldații Cuznețov și Oblezov, în stare de ebrietate, se aflau în or. Strășeni. Trecând pe lângă casa locuitorului Croitoru, ei au auzit împușcături. În scopul verificării, Cuznețov și Oblezov au intrat în curtea casei lui Croitoru. În întâmpinare le-a ieșit Croitoru, un bătrân de 85 de ani. Cuznețov și Oblezov cu paturile armei l-au bătut pe Croitoru în așa măsură încât acesta a decedat. Cuznețov și Oblezov și-au recunoscut vina, au fost arestați și vor fi dați judecății Tribunalului militar”.

Deportarea în or. Chișinău

„Pe timpul operației în oraș s-a constituit statul-major în următoarea componență: șeful direcției Ministerul Securității de Stat pentru orașul Chișinău – locotenent-colonelul Dengubov, împuternicitul MSS al RSSM – colonelul Mihailov, locțiitorul direcției MSS pentru orașul Chișinău – locotenent-colonelul Nekliudov, locțiitorul pentru armată – colonelul Mihailov, locțiitorul pe transport – maiorul Gudelman, locțiitorul pentru telecomunicații – maiorul Vasiliev, 3 lucrători operativi (t. Laiden,

Cernobai, Measnikov), grupa operativă formată din: 1 lucrător operativ, 1 ofițer și 5 soldați ai MSS al RSSM”.

„Pentru a preîntâmpina evadarea de la deportare a familiilor din contingentul spec. (or. Chișinău) să se instaleze la intersecțiile principale din oraș (în direcția or. Cotovsc, Cimișlia, Bender, Orhei, Vadu lui Vodă și Strășeni) posturi de patrulă în componența: 1 lucrător operativ și 2 soldați ai MSS, 3 persoane din cadrul MSS al URSS, în total 6 grupe operative”.

Se stabilește următoarea schemă de raportare a mersului operațiunii: „Șeful grupului operativ, încredințându-se că toată familia a fost ridicată, intră la Comitetul executiv raional și raportează șefului grupei operative raionale despre executarea misiunii. După predarea familiei ridicate la punctul de deportare, șeful grupului operativ se prezintă la statul-major al orașului și prezintă un raport amănunțit privind executarea misiunii încredințate.

Șeful grupului operativ raional, la fiecare două ore, totalizează datele privind operațiunea, transmite, prin telefon, la statul-major al orașului, datele potrivit formei de cod stabilită. Lucrătorul operativ din cadrul grupului operativ al orașului, totalizând informațiile venite de la grupele operative raionale privind numărul de familii ridicate, întocmește raportul total pentru conducerea MSS al RSSM”.

Reacții antisovietice și de condamnare a deportărilor

Deopotrivă cu reacțiile „pozitive” la deportări, NKVD-iștii au fost atenți și au monitorizat și unele reacții de condamnare.

„Asamblorul stației electrice Ogurțov, în discuție cu muncitorii, a declarat: „Îmi pare rău de aceste persoane. Ei toată viața au agonisit averea și iată că trebuie să o lase”.

„Tâmplarul Macaris, în drum spre lucru, a declarat următoarele: „Astăzi ei ridică poporul nostru, iar mâine-poimâine ei vor fi bătuți în asemenea măsură încât nu se vor ridica niciodată. Eu știu asta”.

„Funcționara Rozental, în discuție cu colaboratorii instituției în care lucrează, a declarat: „Nu pot să-i sufăr. A venit armată specială a MAI și toată noaptea au ridicat oameni. Cum nu-i pedepsește Dumnezeu? Ridică oameni nevinovați și își bat joc de ei. Dar nu e nimic, aceasta nu va avea un sfârșit bun. Viață pentru viață și lacrimi

pentru lacrimi. După asta neapărat va fi război. Vreau ca astăzi în oraș să cadă o bombă, ca totul să se prefacă în scrum”.

#basarabia rusia teroare

#crime rusi

#crimele rusilor din basarabia



Cimpoi Adrian

Cimpoi Adrian este absolvent al Universității din București. După o perioadă în care a fost redactor și reporter pentru un post de televiziune, a decis să-și continue drumul în presa scrisă.

Comentează!

📌 Redacția recomandă

Marius Lulea (AUR) acuză: „PSD a cedat șantajului PNL și a stabilit alegerile pentru final de noiembrie – început de decembrie”

Petrișor Peiu: „George Simion este primul candidat la președinție nominalizat de un partid parlamentar”

Petrișor Peiu: „Băncile noastre sunt cele mai „leneșe” de pe continent”

Petrișor Peiu, analist economic, despre Planul lui George Simion: „Am vrut doar să arăt cât de mult au mințit alegătorii cei care astăzi conduc țara și care îl acuză pe Simion de nerealism”,

Turnătorii la Securitate, Ion Mocioalcă și Marcel Vela căpușează Hidroelectrică prin UCMH! Tun de 200 de milioane de euro

“SMENA” a trădat PNL! Marcel Vela, racolat de gruparea Mocioalcă, Bejeriță, Hurduzeu

Primarul orașului Oțelu Roșu, Luca Mălăiescu, în conflict de interese, organizator de evenimente prin firmele familiei și apropiaților

Dan Meran și combinațiile de clan de la PNL Sector 5! Accesul la contracte publice și la funcții bine plătite la stat

Este din ce în ce mai scump să trăiești în România. Scumpiri de 40% la toate produsele și serviciile

DIICOT a descins la Complexul Energetic Valea Jiului: Au fost mai multe percheziții, fiind vizați directorul general și alți angajați

Op. Ed. Marius Lulea: România are nevoie de Planul SIMION pentru a se putea redresa

După ce s-a întâlnit cu Zelenski, Viktor Orban va ajunge la Moscova pentru o întâlnire cu Vladimir Putin



Recent

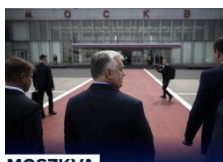
Popular

Comments



Rușii au deportat zeci de mii de români din Basarabia: 75 de ani de la cel mai mare val de deportări staliniste (5-6 iulie 1949)

🕒 6 minute în urmă



Orban negociază cu Putin în numele UE

🕒 35 de minute în urmă



Mihail Neamțu: Franța după Macron

🕒 41 de minute în urmă



New Deal-ul Românesc: Planul Simion

🕒 2 ore în urmă



Iohannis pleacă din nou în SUA

🕒 2 ore în urmă

COPYRIGHT 60M.RO 2020-2023

